

ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ ΠΟΛΥΤΡΟΠΗ ΑΡΜΟΝΙΑ &
ΠΟΛΥΤΡΟΠΗ

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
Γ' ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 04/06/2024
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΟΚΤΩ (8)
ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Θέμα Α

A1. Σχολικό βιβλίο σελ.76 θεώρημα ενδιάμεσων τιμών

A2. Σχολικό βιβλίο σελ.155 Ορισμός

A3. Σχολικό βιβλίο σελ.216

A4.

α) Σ β)Σ γ)Λ δ)Λ ε)Σ

Θέμα Β

B1.

$$g(x) = \sqrt{x} + \frac{1}{\sqrt{x}} = \frac{(\sqrt{x})^2 + 1}{\sqrt{x}} = \frac{x+1}{\sqrt{x}} \quad x \geq 1$$

$$h(x) = \sqrt{x} - \frac{1}{\sqrt{x}} = \frac{(\sqrt{x})^2 - 1}{\sqrt{x}} = \frac{x-1}{\sqrt{x}} \quad x \geq 1$$

Θα πρέπει $x \geq 1$ και $h(x) \neq 0$

$$h(x) = 0 \Rightarrow x = 1$$

$$\text{Άρα } D_f = (1, +\infty) \text{ και } f(x) = \left(\frac{g}{h}\right)(x) = \frac{g(x)}{h(x)} = \frac{\frac{x+1}{\sqrt{x}}}{\frac{x-1}{\sqrt{x}}} = \frac{x+1}{x-1}, x > 1$$

$$D_f = [1, +\infty) \text{ και } r(x) = (g \cdot h)(x) = g(x) \cdot h(x) = \left(\sqrt{x} + \frac{1}{\sqrt{x}}\right) \cdot \left(\sqrt{x} - \frac{1}{\sqrt{x}}\right) = (\sqrt{x})^2 - \frac{1}{(\sqrt{x})^2} = x - \frac{1}{x} \quad x \geq 1$$

B2.

$$f'(x) = \frac{(x+1)'(x-1) - (x+1)(x-1)'}{(x-1)^2} = \frac{-2}{(x-1)^2}$$

$f'(x) < 0$ άρα η f είναι γνησίως φθίνουσα στο $(1, +\infty)$ επομένως 1-1 και αντιστρέψιμη

f συνεχής στο D_f και $f \downarrow$ άρα

$$f(A) = \left(\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x), \lim_{x \rightarrow 1} f(x) \right) = (1, +\infty)$$

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x+1}{x-1} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x}{x} = 1$$

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow 1} f(x) &= \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{x+1}{x-1} = \lim_{x \rightarrow 1^+} (x+1) \cdot \frac{1}{x-1} \\ &= +\infty \text{ καθώς } \begin{cases} \lim_{x \rightarrow 1^+} x - 1 = 0 \\ x - 1 > 0 \text{ κοντά στο } 1 \text{ από τα δεξιά} \end{cases} \end{aligned}$$

$$f(x) = y \Leftrightarrow x = f^{-1}(x) \quad (1)$$

$$f(x) = y \Leftrightarrow \frac{x+1}{x-1} = y \Leftrightarrow x+1 = xy - y \Leftrightarrow x - xy = 1 - y \Leftrightarrow x(y-1) = y+1 \Leftrightarrow$$

$$x = \frac{y+1}{y-1} \Leftrightarrow (1) = f^{-1}(y) = \frac{y+1}{y-1} \quad (1) \quad , y > 1$$

$$\text{Επομένως } f^{-1}(x) = \frac{x+1}{x-1}, x > 1$$

- $D_f = D_{f^{-1}}$
- $f(x) = f^{-1}(x)$

Άρα $f = f^{-1}$

B3.

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} r(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \left(1 - \frac{1}{x^2}\right) = 1$$

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} [r(x) - x] = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{-1}{x} = 0$$

Άρα η ευθεία $y=x$ είναι πλάγια ασύμπτωτη της C_r στο $+\infty$

Η $r(x)$ είναι συνεχής στο $D_r=[1,+\infty)$ ως πράξεις συνεχών επομένως δεν έχει κατακόρυφες ασύμπτωτες.

B4.

Θα πρέπει $x \in D_f$

$$\begin{aligned} (f^{-1}(f(x)))^2 = 1 + 4r(x) &\Leftrightarrow x^2 = 1 + 4\left(x - \frac{1}{x}\right) \Leftrightarrow x^3 - 4x^2 + x - 4 = 0 \\ &\Leftrightarrow (x-1)(x^2-1) = 0 \Leftrightarrow x = 4 \text{ καθώς } x > 1 \end{aligned}$$

Θέμα Γ

Γ1.

Η f είναι συνεχής στο πεδίο ορισμού της $[0, +\infty)$ άρα είναι συνεχής και στο $x_0=2$.

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow 2^-} f(x) &\Leftrightarrow \lim_{x \rightarrow 2^+} f(x) \Leftrightarrow \lim_{x \rightarrow 2^+} (-2x + 4 + e^\lambda) = \lim_{x \rightarrow 2^+} (-x^2 + 4x - 3 + \lambda) \Leftrightarrow e^\lambda \\ &= \lambda + 1 \end{aligned}$$

Προφανής λύση η $\lambda=0$ που είναι μοναδική αφού στην βασική ανισοτική σχέση

$$e^\lambda \geq \lambda + 1 \text{ η ισότητα ισχύει μόνο στο } 0$$

Γ2.

Η f είναι συνεχής στο πεδίο ορισμού της $[0, +\infty)$

Για $0 < x < 2$ $f'(x) = -2 < 0$ και f συνεχής στο 0 άρα $f \downarrow$ στο $[0, 2)$

Για $x > 2$ $f'(x) = -2x + 4 < 0 \Leftrightarrow x > 2$ άρα $f \downarrow$ στο $(2, +\infty)$

Επιπλέον f συνεχής στο $x_0=2$ άρα η f είναι γνησίως φθίνουσα στο $[0, +\infty)$

$\forall x \in D_f \Leftrightarrow x \geq 0$ και f γνησίως φθίνουσα οπότε $f(x) \leq f(0)$

Άρα η f παρουσιάζει ολικό μέγιστο το $f(0) = 5$ στην θέση $x_0=0$

Γ3.

i. η f είναι συνεχής στο $[0,3]$

Εξετάζουμε την παραγωγισιμότητα στο 2.

$$\text{Έχουμε: } \lim_{x \rightarrow 2^-} \frac{f(x)-f(2)}{x-2} = \lim_{x \rightarrow 2^-} \frac{-2x+4}{x-2} = \lim_{x \rightarrow 2^-} \frac{-2(x-2)}{x-2} = -2 \qquad \lim_{x \rightarrow 2^+} \frac{f(x)-f(2)}{x-2} =$$

$$\lim_{x \rightarrow 2^+} \frac{x^2+4x-4}{x-2} = \lim_{x \rightarrow 2^+} \frac{-(x-2)^2}{x-2} = \lim_{x \rightarrow 2^+} -(x-2) = 0$$

$$\lim_{x \rightarrow 2^-} \frac{f(x) - f(2)}{x - 2} \neq \lim_{x \rightarrow 2^+} \frac{f(x) - f(2)}{x - 2}$$

άρα η f δεν είναι παραγωγίσιμη στο 2. Οπότε δεν ισχύουν οι προϋποθέσεις του ΘΜΤ στο $[0, 3]$

ii.

$$\text{Είναι } \lambda_{\Delta E} = \frac{f(3)-f(0)}{3-0} = \frac{0-5}{3} = -\frac{5}{3}$$

Εξετάζουμε αν υπάρχει $\xi \in (0,3)$ τέτοιο ώστε $f'(\xi) = -\frac{5}{3}$

Για $0 < x < 2$ $f'(x) = -2$ άρα δεν υπάρχει ξ στο $(0,2)$ τέτοιο ώστε $f'(\xi) = -\frac{5}{3}$

Για $x > 2$

$$f'(x) = -\frac{5}{3} \Leftrightarrow -2x + 4 = -\frac{5}{3} \Leftrightarrow x = \frac{17}{6} > 2$$

$$\text{Άρα } \xi = \frac{17}{6}$$

Γ4.

$$\varepsilon\varphi\omega = \frac{OM}{OA} = \frac{y}{2}$$

Ορίζουμε $y = y(t), t \geq 0$

Έχουμε $y'(t) = 0,5$ μον/sec $\forall t \geq 0$

Άρα $\varepsilon\varphi\omega(t) = \frac{y(t)}{2}$

Έστω t_0 η χρονική στιγμή όπου Μ σημείο της C_f $y(t_0)=1$ και $\varepsilon\varphi\omega(t_0) = \frac{1}{2}$

Παραγωγίζουμε την $\varepsilon\varphi\omega(t) = \frac{y(t)}{2}$

$$\frac{1}{\sin^2\omega(t)} \cdot \omega'(t) = \frac{y'(t)}{2} \Leftrightarrow (1 + \varepsilon\varphi^2\omega(t))\omega'(t) = \frac{y'(t)}{2}$$

Για $t=t_0$ έχουμε $(1 + (\frac{1}{2})^2) \cdot \omega'(t_0) = \frac{1}{4} \Leftrightarrow \omega'(t_0) = \frac{1}{5} \text{ rad/sec}$

Θέμα Δ

Δ1.

$f: (0, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$

$$f(x) = \frac{\ln x + ax}{x}$$

f παραγωγίσιμη ως πράξεις παραγωγίσιμων με $f'(x) = \frac{(\frac{1}{x}+a)x - (\ln x + ax)}{x^2} = \frac{1+ax - \ln x - ax}{x^2} = \frac{1 - \ln x}{x^2}$

$f'(x) = 0 \Leftrightarrow x = e$

$f'(x) > 0 \Leftrightarrow 1 - \ln x > 0 \Leftrightarrow 1 > \ln x \Leftrightarrow \ln e > \ln x \Leftrightarrow 0 < x < e$

$f'(x) < 0 \Leftrightarrow 1 - \ln x < 0 \Leftrightarrow 1 < \ln x \Leftrightarrow \ln e < \ln x \Leftrightarrow x > e$

f συνεχής και γνησίως αύξουσα στο $(0, e]$ άρα

$f((0, e]) = (-\infty, \frac{1+ae}{e}]$ διότι

$$\lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{\ln x + ax}{x} = \lim_{x \rightarrow 0^+} \left(\frac{\ln x}{x} + a \right) = -\infty \text{ διότι } \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{\ln x}{x} = \lim_{x \rightarrow 0^+} \left(\ln x \cdot \left(\frac{1}{x} \right) \right) = -\infty$$

f συνεχής και γνησίως φθίνουσα στο $[e, +\infty)$ άρα

$f([e, +\infty) = (0, \frac{1+ae}{e}]$ διότι

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \left(\frac{\ln x}{x} + a \right) = a \text{ διότι } \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{\ln x}{x} \stackrel{\infty/\infty, DH}{=} \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{1}{x} = 0$$

$f((0, +\infty)) = (-\infty, \frac{1+ae}{e}] \cup (0, \frac{1+ae}{e}] = (-\infty, \frac{1+ae}{e}]$ όμως δίνεται ότι

$f((0, +\infty)) = (-\infty, 1 + \frac{1}{e}]$ άρα $\frac{1+ae}{e} = 1 + \frac{1}{e} \Leftrightarrow a = 1$

Δ2. f συνεχής στο $[\frac{1}{2}, 1]$ ως πράξεις συνεχών

$f(\frac{1}{2}) = 1 - \ln 4 < 0$, $f(1) = 1 > 0$ άρα $f(\frac{1}{2})f(1) < 0$

Από Θ. Bolzano υπάρχει ένα τουλάχιστον $x_0 \in (\frac{1}{2}, 1)$ ώστε $f(x_0) = 0$

f γνησίως φθίνουσα στο $(0, e]$ οπότε και 1-1 άρα η εξίσωση $f(x) = 0$ έχει το πολύ μια ρίζα στο $(0, e]$ οπότε η εξίσωση $f(x) = 0$ έχει μοναδική ρίζα στο $(0, e]$ και $f([e, +\infty) = (0, \frac{1+ae}{e}]$ άρα $f(x) > 0$ για κάθε $x \in [e, +\infty)$

Τελικά η εξίσωση $f(x) = 0$ έχει μοναδική ρίζα x_0 που μάλιστα $x_0 \in (\frac{1}{2}, 1)$

Δ3.

i. $f(4) = 1 + \frac{\ln 4}{4} = 1 + \frac{2\ln 2}{4} = 1 + \frac{\ln 2}{2} = f(2)$

για $x \in (0, e]$ έχω $f(x) = f(4) \Leftrightarrow f(x) = f(2) \Leftrightarrow x = 2$ διότι f γν. αύξουσα άρα 1-1 στο $(0, e]$

για $x \in [e, +\infty)$ έχω $f(x) = f(4) \Leftrightarrow x = 4$ διότι f γν. φθίνουσα άρα 1-1 στο $[e, +\infty)$

Τελικά η εξίσωση $f(x) = f(4)$ έχει ακριβώς δύο ρίζες $x_1 = 2, x_2 = 4$

ii.

$$2^x \leq x^2 \Leftrightarrow x \ln 2 \leq 2 \ln x \Leftrightarrow \frac{\ln 2}{2} \leq \frac{\ln x}{x} \Leftrightarrow 1 + \frac{\ln 2}{2} \leq 1 + \frac{\ln x}{x} \Leftrightarrow f(2) \leq f(x) \quad (1)$$

Για $x \in (0, e]$, (1) $\Leftrightarrow 2 \leq x$ διότι $f \uparrow$ στο $(0, e]$ οπότε $x \in [2, e]$

Για $x \in [e, +\infty)$, $f(2) \leq f(x) \Leftrightarrow f(4) \leq f(x) \Leftrightarrow 4 \geq x$ οπότε $e \leq x \leq 4$

Τελικά (1) $\Leftrightarrow x \in [2, 4]$

Δ4.

$$g(x) = f(e^x) \cdot \frac{1-x}{e^x}$$

$$E = \int_{-\ln 2}^0 |f(e^x) \frac{1-x}{e^x}| dx$$

Για κάθε $x \in [-\ln 2, 0]$ είναι $1-x \geq 0$, e^x άρα

$$E = \int_{-\ln 2}^0 |f(e^x)| \frac{1-x}{e^x} dx$$

Θέτω $u=e^x$, $x=\ln u$ και $dx=\frac{1}{u} du$ Για $x=-\ln 2 \rightarrow u = \frac{1}{2}$ για $x=0 \rightarrow u = 1$

$$E = \int_{\frac{1}{2}}^1 |f(u)| \frac{1-\ln u}{u^2} du$$

Η Εξίσωση $f(x)=0$ έχει μοναδική ρίζα x_0 και είναι συνεχής ως πράξεις συνεχών

Για κάθε $x < x_0$ είναι $f(x) \neq 0$ και $f(\frac{1}{2}) < 0$ άρα $f(x) < 0$ όμοια

Για $x > x_0$ είναι $f(x) \neq 0$ και $f(1) > 0$ άρα $f(x) > 0$

$$E = \int_{\frac{1}{2}}^{x_0} |f(u)| \frac{1-\ln u}{u^2} du + \int_{x_0}^1 |f(u)| \frac{1-\ln u}{u^2} du$$

$$= - \int_{\frac{1}{2}}^{x_0} f(u) \frac{1-\ln u}{u^2} du + \int_{x_0}^1 f(u) \frac{1-\ln u}{u^2} du =$$

$$= \int_{x_0}^{\frac{1}{2}} f(u) \frac{1-\ln u}{u^2} du + \int_{x_0}^1 f(u) \frac{1-\ln u}{u^2} du$$

$$\text{Το } \int_{x_0}^{\frac{1}{2}} f(u) \frac{1-\ln u}{u^2} du = \int_{x_0}^{\frac{1}{2}} f(u) f'(u) du = \frac{1}{2} \int_{x_0}^{\frac{1}{2}} (f^2(u))' du$$

$$= \frac{1}{2} [f^2(u)]_{x_0}^{\frac{1}{2}} = \frac{1}{2} f^2\left(\frac{1}{2}\right) \text{ όμοια}$$

$$\int_{x_0}^1 f(u) \frac{1-\ln u}{u^2} du = \frac{1}{2} f^2(1)$$

$$\text{Άρα } E = \frac{1}{2} f^2\left(\frac{1}{2}\right) + \frac{1}{2} f^2(1) = \frac{1}{2} \ln^2 4 - \ln 4 + 1 \text{ τ.μ.}$$